

3 Ιουνίου 2025

Οσία Ιέρεια

/ Συναξαριακές Μορφές

Οσία Ιέρια (Φορητή εικόνα της Αγίας ευρισκομένη εις το κελλίον της Μοναχής Ιερείας Μεϊντάνη († 18/8/1960) εν τη Ιερά Μονή Κεχροβουνίου Τήνου. Έργον αδελφότητος Ιωασαφαίων Αγίου Όρους. Έκδοσις και © Ιερομόναχος Δημήτριος Καββαδίας)

Εορτάζει στις 3 Ιουνίου εκάστου έτους.

Ούσα φρονουσών του μέρους Ιερία,
Νυμφώνος ουκ έμεινεν έξω Κυρίου.

Βιογραφία

Δυστυχώς για τους μελετητές του Βίου της Αγίας Ιερείας (ή Ιερίας) δεν υπάρχει συναξαριακό υπόμνημα. Από το Συναξάριο της Εκκλησίας της

Κωνσταντινουπόλεως (10ος μ.Χ. αι.) και μέχρι τις σύγχρονες εκδόσεις συναξαριστών γνωρίζουμε ότι ετελειώθη εν ειρήνη και ότι η μνήμη της ορίζεται να τιμάται στις 3 Ιουνίου εκάστου έτους.

Μοναδικό κατάλοιπο αναφοράς στο πρόσωπο της είναι το δίστιχο του Μηνολογίου:

«Ούσα φρονουσών του μέρους Ιερεία, νυμφώνος ουκ έμεινας έξω Κυρίου».

Τα περισσότερα στοιχεία λαμβάνομε από τον βίο της Αγίας όσιοπαρθενομάρτυρος και πολυάθλου Φεβρωνίας (25 Ιουνίου). Από αυτό τον βίο αντλούμε περί της Αγίας Ιερείας τις εξής πληροφορίες:

Στην Νίσιβη της Μεσοποταμίας ευρίσκετο επί της βασιλείας του Διοκλητιανού Κοινοβιακός Παρθενώνας με πενήντα μονάστριες υπό την Ηγουμένη Βρυαίνη (30 Αυγούστου). Εκεί ησκείτο και η ανεψιά της, η πανέμορφη και ενάρετη Φεβρωνία, η οποία ήταν τότε είκοσι ετών. Κάποτε επεσκέφθη τον Παρθενώνα η ευγενούς καταγωγής ειδωλολάτρισσα νέα, η Ιερεία, και εζήτησε να μιλήσει με την ονομαστή Φεβρωνία. Η συζήτηση γέννησε κατάνυξη στην ψυχή της Ιερείας ώστε να μείνη άγρυπνη όλη νύχτα χύνοντας ποταμούς δακρύων. Επιστρέφοντας στο σπίτι της, διηγήθηκε στους δικούς της τα της Φεβρωνίας και πρότεινε να ακολουθήσουν οικογενειακώς τον χριστιανισμό.

Όταν ο Ρωμαίος έπαρχος Σελήνος επέδραμε εναντίον του Παρθενώνος της Βρυαίνης, οι μονάστριες διελύθησαν ενώ κοντά της έμειναν μόνον η Φεβρωνία και η Θωμαΐς. Η αμετάθετη γνώμη της Φεβρωνίας στις αρχές του Χριστιανισμού και του μοναχισμού ήταν αιτία να οδηγηθή σε φρικτά μαρτύρια. Η Ιερεία κατ' εκείνη την στιγμή ήταν παρούσα και έβλεπε από κοντά το αιματηρό πάθος της Φεβρωνίας. Η ευαίσθητη καρδιά της δεν άντεξε· διαμαρτυρήθηκε με κραυγές και υπερασπίσθηκε την Αγία Φεβρωνία. Μάταια όμως πάσχιζε· ο Σελήνος με μεγαλύτερη ωμότητα έδωσε εντολή να κατακοπή το σώμα της Μάρτυρος μεληδόν και στο τέλος να αποκεφαλισθήκε.

Ο ανεψιός του Σελήνου, Λυσίμαχος, μετέφερε τα λείψανά της στον Παρθενώνα όπου η Ηγουμένη και οι μοναχές (που επέστρεψαν πλέον στην άσκησή τους) τα δέχθηκαν θρηνώντας. Το άδικο μαρτύριο της Φεβρωνίας γιγάντωσε την πίστη της Ιερείας η οποία έσπευσε να βαπτισθεί οικογενειακώς και εν συνεχεία εκάρη μοναχή στον Παρθενώνα της Βρυαίνης (+30 Αυγούστου) όπου και ετελειώθη εν ειρήνη πλάι στα θαυματουργά άγια λείψανα της πολυφίλητης αδελφής και πνευματικής της χειραγωγού, όσιοπαρθενομάρτυρος Φεβρωνίας.

Δύο αναφορές στο πρόσωπο της Αγίας Ιερείας βρήσκουμε σε υμνολογικά κείμενα:

1) Σε παλαιότερη αναφορά:

Στο βιβλίο «Τριώδιον» της Εκκλησίας μας, στον Όρθρο του Σαββάτου της Τυρινής. Αμέσως μετά το «Συναξάριον» στην ζ' ωδή στον Κανόνα των Αγίων Πατέρων που είναι γραμμένος σε ήχο πλ. δ' γίνεται αναφορά στις Όσιες Γυναίκες. Στο β' τροπάριο που είρεται στο «Ο τους Παίδας δροσίσας...», διαβάζουμε: «Η χριστοφόρος Βρυαΐνη, συν την θεία Φεβρωνία τιμάσθω, και Θωμαΐδι, και Ιερεία, και Πλατωνίς δε άδεταί, συν αυταίς και Μελανθία πιστώς».

Έχουμε λοιπόν αναφορά όλων των Αγίων Γυναικών που αναφέρονται στον βίο της Αγίας Ιερείας.

2) Σε νεώτερη αναφορά:

Στην «Ακολουθία των Οσίων Γυναικών πασών των εν ασκήσει λαμπρασών μετά του βίου και των εικοσιτεσσάρων εις αυτάς οίκων», που συνέθεσε ο Όσιος Γέρων Γεράσιμος Μικραγιαννανίτης εν έτει 1968 μ.Χ., εγκρίθηκε από την Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος στις 7 Νοεμβρίου 1968 μ.Χ., τυπώθηκε με δαπάνη της Ιεράς Μονής Αγίας Ειρήνης Χρυσοβαλάντου Λυκοβρύσεως Αττικής και ψάλλεται το Σαββάτο της Δ' Εβδομάδος των Νηστειών.

α. Στον κανόνα του Όρθρου, στην στ' ωδή, σε ήχο πλ. δ' κατά το «Ίλάσθητί μοι Σωτήρ» διαβάζουμε: «Ιούστης την βιοτήν, και Ισιδώρας την άσκησαν, και Ιερείας σεμνής την θείαν λαμπρότητα, Ιουλιανής ομού, τους στερρούς αγώνας, μακαρίσωμεν γηθόμενοι».

β. Στο Συναξάριο διαβάζουμε:

Τη αυτή ήμερα μνήμη της Όσιας Μητρός ημών Ιερείας. Στίχοι. Ιερείον έμψυχον Θεώ προσήχθης, Ιερεία πάνσεμνε τη ση ασκήσει.

γ. Στο δε επισυναπτόμενο συναξαριακό υπόμνημα διαβάζουμε:

«Ιούστα δε και Ιουλίττα και Ιερεία και Ισιδώρα και Ιουλιανή η παρθένος διά λαμπράς ασκητικής πολιτείας τω Θεώ ευηρέστησαν, κατά διαφόρους χρόνους το της αρετής διανύσασαι στάδιον. Και η μεν Ιούστα τιμάται τη κστ' Απριλίου, η Ιουλίττα τη ιδ' Ιουνίου, η δε Ιερεία τη γ' Ιουνίου και τέλος η Ισιδώρα τη α' Μαΐου».

δ. Στους Χαιρετισμούς των Όσιων Γυναικών στο γράμμα «Ο» διαβάζουμε:

«Χαίρε Ιουλίττα Όσια πανένδοξε, Χαίρε Ιερεία Αγίων συμμετοχε».

Άπολυτίκιον

Ήχος γ'. Θείας πίστεως.

(υπό Γερασίμου Μοναχού Μικραγιαννανίτου.)

Θείου Πνεύματος τας ενεργείας, ως ζωήρρυτον πυρ δεξαμενή, Ιερεία τη λαμπρά πολιτεία σου, διαθερμαίνεις ημών την διάνοιαν, και διαλύεις κακίας τον σύνδεσμον· μήτερ ένδοξε, Χριστόν τον Θεόν Ικέτευε, δωρήσασθαι ημίν το μέγα έλεος.

Κοντάκιον

Ήχος β'. Τοις των αιμάτων σου.

(υπό Γερασίμου Μοναχού Μικραγιαννανίτου.)

Ταις επομβρίαις οσία των πόνων σου, κατασβεννύεις παθών υπεκαύματα και καταρδεύεις ημών την διάνοιαν, προς αληθή ευκαρπίαν· διό σε Ιερεία γεραίρομεν.

Μεγαλυνάριον

(υπό Γερασίμου Μοναχού Μικραγιαννανίτου.)

Βίον υπελθούσα αγγελικόν, της υπερκοσμίου ηξιώθης μαρμαρυγής, Ιερεία μήτερ την δόξαν καθορώσα, του δια σου άτρωτους ημάς φυλάττοντος.

Πηγή: saint.gr